

VU Research Portal

Randomisatie en blinding zijn cruciaal in alle onderzoek naar het effect van geneeswijzen

Bouter, L.M.

published in

VFG-bulletin

1988

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Bouter, L. M. (1988). Randomisatie en blinding zijn cruciaal in alle onderzoek naar het effect van geneeswijzen. *VFG-bulletin*, 7(5), 5-5.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

L.M. Bouter

Randomisatie en blinding zijn cruciaal in alle onderzoek naar het effect van geneeswijzen

Uitspraken over de effectiviteit van zowel reguliere als niet-reguliere behandelingen dienen te zijn gebaseerd op zorgvuldig opgezette therapeutische experimenten (randomized clinical trials). Dit omdat onderzoek met een andere opzet (patiëntenseries, 'n=1' studies, etc.) te gevoelig is voor vertekening en toevalsfluctuaties (1,2,3). Een dergelijke trial moet bij voorkeur worden opgezet in nauwe samenwerking met degenen die de betreffende behandelingen uitvoeren. Centraal staat de vraag of de behandeling bij een duidelijk afgebakend indicatiegebied het beoogde effect sorteert. Het veronderstelde al dan niet in 'reguliere' termen verwoorde werkingsmechanisme is daarbij irrelevant. De gehanteerde effectparameters behoren met zorg te worden gekozen en met name die verschijnselen te meten waarop de betreffende behandeling een effect claimt te sorteren (4).

Randomized clinical trials zijn ook voor zogenoemde niet-reguliere behandelwijzen zowel wenselijk als uitvoerbaar. In de literatuur zijn hiervan veel voorbeelden te vinden (o.a. acupunctuur, homeopathie, megavitaminen, gebedsgenezing, theunisbloemolie, ginseng, irisscopie en manuele therapie) (1). De centrale stelling van mijn bijdrage is dat de effectiviteit van een geneeswijze slechts met één maat kan worden gemeten en dat er geen enkele behoefte bestaat aan een 'alternatieve' methodologie of een 'Oosterse' statistiek.

Deze stelling zal worden geïllustreerd aan de hand van een door onze vakgroep uitgevoerd onderzoek naar het effect van manuele therapie, fysiotherapie, placebotherapie en voortgezette behandeling door de huisarts bij langdurige niet-specifieke rug- en nekklachten (5). De opzet van dit onderzoek zal met name in de poster worden weergegeven, terwijl de mondelinge toelichting meer op de methodologische overwegingen zal ingaan. Daarbij zal tevens het standpunt worden ingenomen dat de vraag of manuele therapie nu 'regulier' of 'alternatief' is, volstrekt irrelevant bij het opzetten en uitvoeren van effectonderzoek.

Literatuur

1. M.C.J. Biemans, L.M. Bouter & P.G. Knipschild. Effectonderzoek in de alternatieve gezondheidszorg: randomiseren en integreren blijven integrale onderdelen. Nederlands Tijdschrift voor Integrale Geneeskunde 4 (19) 1987f 159-168.
2. L.M. Bouter & P.G. Knipschild. het experiment als paradigma voor interventie-onderzoek in de fysiotherapie. Nederlands Tijdschrift voor Fysiotherapie 97 (3) 1987: 56-61.
3. L.M. Bouter & M.C.J.M. van Dongen. Epidemiologisch onderzoek: opzet en interpretatie. Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht, 1988.
4. A.R. Feinstein, Clinimetrics. Yale University Press, New Haven, 1987.
5. Effect van manuele therapie, fysiotherapie en voortgezette behandeling door de huisarts bij langdurige niet-specifieke rug- en nekklachten. Projectbeschrijving. Interne Publicatie Rijksuniversiteit Limburg, Maastricht, 1988.